

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO

Warszawa, 24 kwietnia 2020 r.

DKO-WOK.053.3.2020.AT

Szanowna Pani,

odpowiadając na Pani petycję dotyczącą funkcjonowania niepublicznych placówek wychowania przedszkolnego w okresie pandemii koronawirusa COVID19 kierowana m. in. do Pana Dariusza Piontkowskiego - Ministra Edukacji Narodowej, uprzejmie wyjaśniam.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy – *Karta Nauczyciela*¹, ustawie tej, w zakresie określonym ustawą, podlegają m.in. nauczyciele zatrudnieni w niepublicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Zakres stosowania przepisów ustawy – *Karta Nauczycieli* do nauczycieli zatrudnionych w tych jednostkach określa art. 91b ust. 2 tej ustawy. Pozostałe kwestie wynikające ze stosunku pracy ww. nauczycieli, w tym dotyczące m.in. warunków pracy i wynagradzania, czasu pracy, uprawnień socjalnych i urlopów, regulują przepisy innych ustaw, w szczególności *Kodeksu pracy*².

Do pracowników niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek nie mają zatem zastosowania przepisy ustawy – *Karta Nauczyciela* dotyczące wynagradzania nauczycieli.

Jeżeli natomiast z przyczyny leżącej po stronie pracodawcy w określonym czasie niektórzy nauczyciele wymienionych jednostek nie będą świadczyli pracy, zastosowanie ma art. 81 § 1 *Kodeksu pracy*, który stanowi, że pracownikowi za czas niewykonywania pracy, jeżeli był gotów do jej wykonywania, a doznał przeszkód z przyczyn dotyczących pracodawcy, przysługuje wynagrodzenie wynikające z jego osobistego zaszeregowania, określonego stawką godzinową lub miesięczną, a jeżeli taki składnik wynagrodzenia nie został wyodrębniony przy określaniu warunków wynagradzania - 60% wynagrodzenia. W każdym przypadku wynagrodzenie to

¹ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta Nauczyciela* - Dz. U. z 2019 poz. 2215.

² Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy* - Dz.U. z 2019 r. poz. 1040 ze zm.

nie może być jednak niższe od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów.

Jednocześnie uprzejmie wyjaśniam, że w świetle przepisów *Kodeksu pracy* zmiana warunków pracy, w tym w wynagradzania, pracownika zatrudnionego na podstawie umowy o pracę może zostać dokonana w drodze:

- 1) porozumienia stron,
- 2) wypowiedzenia warunków pracy lub płacy.

Biorąc pod uwagę przewidywane w niedalekiej przyszłości wprowadzenie III etapu „odmrażania gospodarki” nie wydaje się celowe wprowadzanie dodatkowych regulacji prawnych na poziomie ustawy.

- Zarówno przepisy ustawy *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*³, jak i rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19⁴, nie przewidują zmniejszenia wysokości wypłacanej dotacji dla przedszkoli prowadzonych przez podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego, w związku z ograniczeniem pracy placówek wychowania przedszkolnego i szkół. Żadna jednostka samorządu terytorialnego nie ma podstaw prawnych do obniżania wysokości dotacji wypłacanych niesamorządowym jednostkom systemu oświaty, w związku z sytuacją epidemiczną w kraju.
-

Zgodnie z art. 34 ust. 2 ustawy *o finansowaniu zadań oświatowych*⁵, dotacja przysługuje przedszkolu czy szkole na każdego ucznia, będącego w danym miesiącu uczniem placówki wychowania przedszkolnego lub uczniem szkoły. Nie ma żadnych wątpliwości, że na wychowanków przedszkoli, przysługuje dotacja również za okres czasowego zawieszenia zajęć. Dotacja ta, tak jak w poprzednich miesiącach powinna być wypłacona na podstawie i zgodnie z przepisami ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

Dotychczas jednostki samorządów terytorialnego bez żadnych wątpliwości wypłycały dotacje na dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym, spowodowanych np. długotrwałą chorobą.

Zatem wysokość dotacji w marcu i kwietniu powinna być taka sama jak w lutym, czy styczniu 2020 roku. Zgodnie z art. 43 ww. ustawy, pierwszej aktualizacji dotacji jednostki samorządu terytorialnego dokonają, jak co roku, w miesiącu

---

³ Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych* – Dz. U. z 2020 r., poz. 374 ze zm.

⁴ Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 – Dz. U. z 2020 r., poz. 410 ze zm.

⁵ Ustawa z dnia 27 października 2017 r. *o finansowaniu zadań oświatowych* - Dz. U. z 2020 r. poz. 17 ze zm.

roku budżetowego następującym po miesiącu, w którym upłynęło 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok budżetowy. Corocznie dokonywane aktualizacje wysokości dotacji nie mają związku z kondycją finansową danego samorządu.

Dotacja dla niepublicznych przedszkoli, choć po części finansowana z budżetu państwa, powinna odnosić się do wydatków samorządu ponoszonych na utrzymanie, w danym roku, samorządowych publicznych przedszkoli i szkół.

Konkludując, obowiązujące przepisy nie upoważniają jednostek samorządu terytorialnego do zmniejszania dotacji dla jednostek systemu oświaty prowadzonych przez podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego.

Należy jednocześnie wskazać, iż czynności podejmowane przez organ dotujący, stosownie do art. 47 *o finansowaniu zadań oświatowych*, stanowią czynności z zakresu administracji publicznej, a podmiotom uprawnionym do otrzymania dotacji przysługuje skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego na te czynności organu, które są podejmowane niezgodnie z prawem.

Komunikat w sprawie dotowania szkół i placówek oświatowych został opublikowany na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/dotowanie-w-okresie-zawieszenia-zajec>

Ograniczenie działalności szkół (przedszkoli) niepublicznych nie jest równoznaczne z całkowitym zaprzestaniem działalności edukacyjnej. Sposób realizacji zadań oświatowych może być bowiem znacząco zróżnicowany. Zarówno szkoła, przedszkole, jak i inne placówki oświatowe, w obecnej złożonej sytuacji zostały zobowiązane do zorganizowania innych form działalności edukacyjnej, dostosowanych do obowiązujących reguł bezpieczeństwa⁶.

Na podstawie przepisów ustawy o finansowaniu zadań oświatowych przedszkola i szkoły niepubliczne korzystają z niewzruszonych co do wysokości i zasad wypłacania - dotacji publicznych.⁷ Oznacza to, że sytuacja ekonomiczna tych podmiotów lokuje ich w korzystniejszej pozycji, niż ma to miejsce w przypadku uczestników gry wolnorynkowej, działających na podstawie przepisów prawa gospodarczego.

Ograniczenie lub rezygnacja z pobierania tzw. chesnego z pewnością zmniejszą dochody niepublicznych placówek wychowania przedszkolnego, należy jednak

---

⁶ Wynika to choćby z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. *w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19* - Dz. U. z 2020 r., poz. 493 ze zm.

⁷ Zgodnie z przepisami ustawy *o finansowaniu zadań oświatowych*.

zauważyć, że wskutek ograniczenia ich działalności, zmniejszyły się koszty eksploatacji (np. opłaty za wodę, energię elektryczną).

Trzeba podkreślić, że stosownie do treści Konstytucji (w przeciwieństwie do szkół publicznych) – Państwo (administracja samorządowa) nie finansuje szkół niepublicznych, ale jedynie uczestniczy w wydatkach na ten cel na zasadach określonych w ustawie (dotacje). Oznacza to, że wymiar i zakres tego współuczestniczenia może się zmieniać pod kątem uwzględnienia określonych priorytetów edukacyjnych w układzie poszczególnych typów jednostek organizacyjnych czy poszczególnych szkół.

— Jednocześnie informuję że pomoc niepublicznym placówkom wychowania przedszkolnego może być udzielana także w ramach tzw. tarczy antykryzysowej – przykładowo: niepubliczne małe przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego mogą ubiegać się o zawieszenie płatności składek ZUS.

Więcej informacji na temat możliwości korzystania z pomocy przez osoby prawne i fizyczne prowadzące niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego w ramach tzw. tarczy antykryzysowej, może udzielić Minister Rozwoju.

— Z poważaniem

Katarzyna Koszewska
Dyrektor
Departament Kształcenia Ogólnego
/ – podpisany cyfrowo/